

פרק ט': תפילת דניאל וכוון תפילה

Brachot 30a

The Sages taught: A blind person and one who is unable to approximate the directions may focus his heart towards his Father in Heaven, as it is stated: "And they shall pray to the Lord" (I Kings 8:44). One who was standing in the Diaspora should focus his heart toward Eretz Yisrael, as it is stated: "And they shall pray to You by way of their land (I Kings 8:48). One who was standing in Eretz Yisrael should focus his heart towards Jerusalem, as it is stated: "And they shall pray to the Lord by way of the city that You have chosen" (I Kings 8:44). One who was standing in Jerusalem should focus his heart towards the Temple, as it is stated: "And they shall pray toward this house" (II Chronicles 6:32). One who was standing in the Temple should focus his heart toward the Holy of Holies, as it is stated: "And they shall pray toward this place" (I Kings 8:35). One who was standing in the Holy of Holies should focus his heart toward the seat of the ark-cover [*kapporet*]. One who was standing behind the seat of the ark-cover should visualize himself as if standing before the ark-cover.

Consequently, one standing in prayer in the East turns to face west, and one standing in the West turns to face east. One standing in the South turns to face north, and one standing in the North turns to face south; Consequently, all of the people of Israel focus themselves focusing their hearts toward one place.

Rabbi Avin, and some say Rabbi Avina, said: What verse alludes to this? "Your neck is like the Tower of David, built with turrets [*talpiyyot*], (Song of Songs 4:4). *talpiyyot* = hill [*tel*] toward which all mouths [*piyyot*] turn.

Baba Batra 25a-25b

As **Rabbi Yehoshua ben Levi** says: Come and let us be grateful to our ancestors who revealed to us the place of prayer, as it is written: "And the hosts of heaven bow down to You" (Nehemiah 9:6).

...And **Rabbi Yishmael**, too, holds that **the Divine Presence is in every place**, as the school of Rabbi Yishmael taught: From where is it derived that the Divine Presence is in every place? As it is stated: "And behold the angel who spoke with me went forth, and another angel went out to meet him" (Zechariah 2:7). the verse does not state: After him, but: "To meet him," which teaches that the Divine Presence is in every place.

And **Rav Sheshet**, too, holds that **the Divine Presence is in every place**, as Rav Sheshet said to his servant: Set me facing any direction to pray except for the east, not because it does not contain the Divine Presence, but because the heretics instruct people to pray in that direction.

But **Rabbi Abbahu** says: **The Divine Presence is in the west**, as Rabbi Abbahu says: What is the meaning of *oriyya*, which is a name for the west? the air of God [*avir Yah*].

... **Rabbi Yitzhak** says: One who wishes to become wise should face south, and one who wishes to become wealthy should face north. And your mnemonic for this is that in the Temple the Table was in the north, and the Candelabrum was in the south.

And Rabbi Yehoshua ben Levi says: One should always face south, as once he becomes wise he will subsequently also become wealthy, as it is stated with regard to the Torah: "Length of days is in her right hand; in her left hand are riches and honor" (Proverbs 3:16).

But Rabbi Yehoshua ben Levi says that the Divine Presence is in the west? One should turn aside slightly.

Rabbi Hanina said to Rav Ashi: An individual such as you, who lives to the north of Eretz Yisrael, should face south.

Tosafot Barchot 30a

And we rule like this Gemara, and so too do we conclude in Lo Yachpor (Bovo Basro 25b), where the Gemara says you who live to the north of Eretz Yisroel should face south, towards Eretz Yisroel. And not like those amoraim mentioned earlier (Bovo Basro 25a) who argue whether the Divine Presence is in the east or in the west. Now we are to the west of Eretz Yisroel, therefore we turn to the east when we pray.

1. גמ' ברכות ל.

תנו רבנן: סומא ומי שאינו יכול לכוון את הרוחות - כוון לבו כנגד אביו שבשמים, שנאמר: "והתפללו אל ה'".

היה עומד בחוץ לארץ - כוון את לבו כנגד ארץ ישראל, שנאמר: "והתפללו אליך דרך ארצם".

היה עומד בארץ ישראל - כוון את לבו כנגד ירושלים, שנאמר: "והתפללו אל ה' דרך העיר אשר בחרת".

היה עומד בירושלים - כוון את לבו כנגד בית המקדש, שנאמר: "והתפללו אל הבית הזה".

היה עומד בבית המקדש - כוון את לבו כנגד בית קדשי הקדשים, שנאמר: "והתפללו אל המקום הזה".

היה עומד בבית קדשי הקדשים - כוון את לבו כנגד בית הכפורת.

היה עומד אחורי בית הכפורת - יראה עצמו כאילו לפני הכפורת.

נמצא עומד במזרח מחזיר פניו למערב. במערב מחזיר פניו למזרח. בדרום - מחזיר פניו לצפון. בצפון - מחזיר פניו לדרום. נמצאו כל ישראל מכוונים את לבם למקום אחד.

אמר רבי אביו, ואיתימא רבי אבינא: מאי קראה? "כמגדל דויד צנארה בנוי לתלפיות" — תל שכל פיות פונים בו.

2. גמ' ב"ב כה.-כה:

דאמר רבי יהושע בן לוי בואו ונחזיק טובה לאבותינו שהודיעו מקום תפלה דכתיב וצבא השמים לך משתחוים.

... ואף רבי ישמעאל סבר שכינה בכל מקום דתנא דבי רבי ישמעאל מנין ששכינה בכל מקום? שנאמר הנה המלאך הדבר בי יצא ומלאך אחר יצא לקראתו אחריו לא נאמר אלא לקראתו מלמד ששכינה בכל מקום.

ואף רב ששת סבר שכינה בכל מקום דאמר ליה רב ששת לשמעיה לכל רוחתא אוקמן לבר ממזרח ולא משום דלית ביה שכינה אלא משום דמורו בה מיני.

ורבי אבהו אמר שכינה במערב דאמר רבי אבהו מאי אוריה אוריה?

... אמר רבי יצחק הוצה שחכים ידרים ושיעשיר יצפין וסימנין שלחן בצפון ומנורה בדרום.

ורבי יהושע בן לוי אמר לעולם ידרים שמתוד שמתחכם מתעשר שנאמר ארץ מים בימינה בשמאלה עשר וכבוד

והא רבי יהושע בן לוי אמר שכינה במערב? דמצדד אצדודי אמר ליה רבי חנינא לרב אשי כגון אתון דיתביתו בצפונה דארץ ישראל אדרמו אדרומי.

3. תוספות ברכות שם

לתלפיות תל שכל פיות פונים בו - וכהך שמעתתא קי"ל וכן מסקינן בלא יחפור (ב"ב דף כה:) דקאמר אתון דקיימיתון לצפונא דא"י אדרמו ולא כהני אמוראי דלעיל (שם) דפליגי אי השכינה במזרח או במערב עכשוו אנו במערבה של א"י על כן אנו פונים למזרח.

Shulchan Aruch 94:1-2

1) When one stands to pray: if he is standing in the Diaspora, he should face toward the Land of Israel and focus [his mind] also towards Jerusalem, the Temple, and the Holy of Holies. If one is standing in the Land of Israel, he should face towards Jerusalem and focus [his mind] also towards the Temple and the Holy of Holies. In one is standing in Jerusalem, he should face towards the Temple and focus [his mind] also towards the Holy of Holies. If one is standing behind the Ark-cover, he should face towards the Ark-cover.

2) If one prays [facing] one of the other directions, one should turn one's face to the direction of the land of Israel if one is in the Diaspora; and to Jerusalem if one is in the land of Israel; and to the Temple if one is in Jerusalem. Gloss: And we who turn our faces to the east, it is because we dwell to the west of the land of Israel, and so our faces are towards the land of Israel (Tur, Orach Chaim 94:1 and Sefer Mitzvot Gadol). We do not make the place of the ark [in our synagogue] and the direction of prayer exactly opposite the sunrise because that is the way of the heretics; rather we direct [ourselves] opposite [the direction of the sun] in the middle of the day (Hagahot Alfasi haChadashim) **And one who wants to uphold their saying (i.e. that of the Sages): "The one who wants to gain wealth turns northward or to gain wisdom turns southward", nevertheless should turn one's face towards the east**

I Kings 8

(27) For will God truly dwell on earth? Behold, heaven and the heaven of heavens cannot contain You; how much less this house that I have built! (28) Yet, have regard for the prayer of Your servant and to his supplication, O Hashem, my God, to listen to the cry and to the prayer which Your servant prays before You this day; (29) that Your eyes may be open toward this house night and day, toward the place of which You have said, 'My name shall be there'; to listen to the prayer which Your servant shall pray toward this place.

Daniel 6:11

And when Daniel knew that the writing was signed, he went into his house — now his windows were open in his upper chamber toward Jerusalem — and he kneeled upon his knees three times a day, and prayed, and gave thanks before his God, as he did beforehand.

Brachot 31a

Rabbi Hiyya bar Abba said: One should always pray in a house with windows, as it is stated, "... there were open windows"

I might have thought that one could pray throughout the entire day; it has already been articulated by Daniel, "And three times..."

I might have thought that this began when he came to exile; it was stated: "Just as he had done before."

I might have thought that one may pray facing any direction he wishes; the verse states: "facing Jerusalem."

4. שו"ע או"ח הלכות תפילה סימן צד סעיף א - ב

סעיף א: בקומו להתפלל, אם היה עומד בח"ל, יחזיר פניו כנגד ארץ ישראל ויכוין גם לירושלים ולמקדש ולבית קדשי הקדשים; היה עומד בא"י, יחזיר פניו כנגד ירושלים ויכוין גם למקדש ולבית קה"ק; היה עומד בירושלים, יחזיר פניו למקדש ויכוין ג"כ לבית קדשי הקדשים; היה עומד אחורי הכפורת, מחזיר פניו לכפורת.

סעיף ב: אם מתפלל לרוח משאר רוחות, יצדד פניו לצד א"י אם הוא בח"ל; ולירושלים, אם הוא בא"י; ולמקדש, אם הוא בירושלים. הגה: ואנו שמחזירין פנינו למזרח, מפני שאנו יושבים במערבה של א"י, ונמצא פנינו לא"י (טור וסמ"ג). אין עושין מקום הארון וצד התפלה נגד זריחת השמש ממש, כי זהו דרך המינים, רק מכוונים נגד אמצע היום (הגהות אלפסי החדשים). **ומי שרוצה לקיים אמרו: הרוצה להעשיר יצפין או להחכים ידרים, מכל מקום יצדד פניו למזרח.**

5. מלכים א פרק ח

(כז) כי האמנם ישב אלהים על הארץ הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף כי הבית הזה אשר בנית: (כח) ופנית אל תפלת עבדך ואל תחנתו יקוק אלהי לשמע אל הרנה ואל התפלה אשר עבדך מתפלל לפניך היום: (כט) להיות עינדך פתחות אל הבית הזה לילה ויום אל המקום אשר אמרת יהיה שמי שם לשמע אל התפלה אשר תפלל עבדך אל המקום הזה:

6. דניאל ו

(יא) ודניאל כדי ידע די רשעים כתבא על לביתה וכוין פתיחו לה בעלייתה נגד ירושלים וזמניו תלתה ביומא הוא ברך על ברכוהי ומצלא ומודא קדם אלהה כל קבל די הוא עבד מן קדמת דנה:

7. ברכות לא ע"א

אמר רבי חייא בר אבא: לעולם יתפלל אדם בבית שיש בו חלונות, שנאמר: "וכוין פתיחו ליה וגו'"

כול יתפלל אדם כל היום כולו - כבר מפורש על ידי דניאל: "וּזְמַנֵּי תְּלַתָּהּ יוֹמֵי"

כול משבא לגולה הוחלה - כבר נאמר: "די הוא עבד מן קדמת דנא..."

כול יתפלל אדם לכל רוח שיירצה - תלמוד לומר: "נגד ירושלים".